

Kitten 50 år

Kitten Anderberg fyller 50 år den 11 mars. Hon är uppvuxen i Viken norr om Helsingborg där det krävs en skarp blick för att tidigt upptäcka faror vid horisonten. Vid sommartid längtar hon alltid till havet men också till allt växande på land. En trädgård vid havet är alltså det yttersta målet. Men även kolonin i S:t Månslyckan får duga.

För Kitten har alltid Elin Wägner framstått som ett föredöme. Fred, omsorg om jorden, jämlikhet och kvinnokamp. Kitten är stolt över att ha tagit initiativ till att en minnesplakett över Elin Wägner blivit uppsatt i Lund.

Kitten har under många år varit en centralgestalt inom vänstern i Lund, särskilt när det gäller att driva kvinno- och kulturpolitik. Det har hon haft möjlighet att göra i kommunfullmäktige de senaste sex åren. Den här mandatperioden är hon vice ordförande i kultur-nämnden. Politiskt har hon alltid bekämpat gubbväldet i öst och alltså helt naturligt intagit den vänstersocialdemokratiska hållning som kännetecknar vänsterpartiet idag.

För tillfället praktiserar hon på Rosenbads juridiska bibliotek, som lär vara tämligen mossigt. Genom att förena de kunskaper hon har från en juristexamen med en bibliotekarieutbildning lär hon i framtiden kunna bringa ordning i dylika bibliotek.

Födelsedagen tillbringar hon i Stockholm med sina tre barn. En vecka senare återvänder hon till Lund och man kan bara hoppas att kollektivsambon Finn skött om krukväxterna ordentligt under bortvarotiden.

Medlemsmöte

Medlemmar i vänsterpartiet kallas till medlemsmöte månd 20 mars 19.30.

Mötet kommer bl a diskutera den kommande översiktsplanen för Lund men också i majfirandet och ev nomineringar till EU-parlamentet

Etik och moral och livet

Syftet med dessa rader - med den åttonde mars som ursäkt - är att fånga tendenser i det offentliga samtalet om jämlikhet mellan könen. Reflektioner är alltid subjektiva och partiella men kan ändå öppna ett rum för debatt. Jag har som utgångspunkt kvinnokampen för bättre vardagsvillkor och människans (och maktens) synliga motstånd. Mitt första antagande är att under hela åttio-talet definierade en aggressiv, kreativ och radikal höger definierade ramarna för debatten om jämlikhet mellan könen, familjeformer, definitioner av manlighet och kvinnlighet. Jag ska ge några korta exempel ur en rad vetenskapliga ansatser, konferenser, populärvetenskap etc för att illustrera den här utvecklingen.

Aggressiva gener

Sociobiologi som förklaring av "naturliga" skillnaden mellan könen är på frammarsch. Läsaren uppmuntras att "erkänna det självklara": kvinnor är annorlunda än män. Det sägs att männen har aggressiva gener och kvinnors modrande kunskap är biologisk. Under sjuttio-talet underströk vi likhet mellan könen medan 80-talets höger proklamerade särart baserat på biologi, en särart som inte borde rubbas. Feminister anses skyldiga till den "kris i maskulinitet" som påstås finnas idag, och kurser i "återskapande och erkännande av maskulinitet" genomsyrar allas vardag.

Familjen farligast

Kvinnokampen och kvinnoforskningen har understrukit kvinnors socialt konstruerade särart, men med helt annorlunda syfte. Syftet

med dessa argument var att synliggöra kvinnors erfarenheter och den kunskap som utvecklats genom dessa erfarenheter. Kampen för sex timmars arbetsdag, dagis åt alla, annorlunda arbetsfördelning i hemmet, nya familjeformer och en förändring av manlighet och kvinnlighet som av naturen givna blev den röda tråden för kvinnokampen. Feminister har också visat att den farligaste platsen för kvinnor och barn i vårt samhälle är fortfarande den patriarkala familjen.

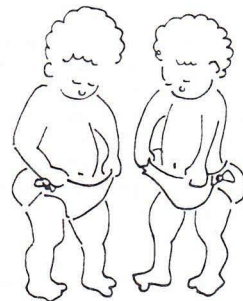
Feminister som (tillsammans med många antisexistiska män) skapade grunden för nya former av maskulinitet informeras om att "manlighet behövs", att barn behöver "manliga förebilder". En paradoxal länk mellan brist på manliga förebilder och våld i samhället anses empiriskt och vetenskapligt bevisat, men många av dessa nya "manliga förebilder" representerar den typ av maskulinitet som innebär distans från det kvinnliga, grabbgång etc. Central för denna debatt är högerns attack mot andra familjetyper som inte legitimeras (eller gör det i mindre utsträckning) den patriarkala makten.

Varför är vänstern tyst?

Mitt andra antagande är att vänstern har varit tyst och intagit en försvarsposition i debatten. Varför är vi så tysta? Jag vet att hela energin har gått åt att försvara den offentliga sektorn, för utan den offentliga sektorn försvinner drömmen om jämlikhet mellan könen. Men det räcker inte med att "försvara". Högerns frontal-

angrepp mot andra livsformer än den patriarkala kärnfamiljen, högerns beslut att "återupprätta balansen" och högerns hegemoni i jämlikhetsdebatten är relaterat till feministers (och vänsterns) svaghet och även dess motstånd till att utveckla en agenda för moral och etik, en utopi på hur vi ska leva. Nu kommer läsaren att uppleva mig som oräddvis. Det finns många som har höjt sina röster och jag är tacksam för dessa röster. Men min poäng är att det har varit individuella röster och att vänstern som politisk projekt behöver en ny kollektiv agenda om etik, moral och livet. Vi behöver också en ny, kollektiv agenda för att kunna bygga broar med de unga kvinnor som demonstrerade i Malmö i onsdag. Kanske våra gamla paroller "Nej till porr, ja till erotik" kan skapa ett andningsrum för dessa två vänsterfeministiska generationer att träffas? Jag blir äldre och äldre för varje åttonde mars, men fortfarande tror jag att många av våra gamla paroller är basen för en ung, ny utopi.

Diana Mulinari

Closing the Gender Gap

Ovanstående rubrik är titeln på f.d. VB-volontären Lasse Svenssons avhandling, som handlar om orsakerna till det minskande lönegapet mellan kvinnor och män i svensk industri. Disputationen kommer att äga rum lördagen den 11 mars kl 10.15 i Crafoordsalen, Holger Crafoords Ekonomisentrum. Gå dit och lyssna!

Möt våren och kulturen vid Öresund

Rörlig seminiariestudiekonferens i arrangemang av vänsterpartiets f.d. centrala kulturutskott och Kvarnby folkhögskola.

Kultur är en flyktig materia och programmet är inte fastlåst i alla delar men ungefär så här blir det:

Fredag 31.3 inleder Gudrun Schyman seminariet 13.30. Därefter föreläser tre lundaforskare om aktuella kulturpolitiska spörsmål. Kl. 17 blir det "Vänsterkultur på gatan" - appellmöten med musik & lyrik. Efter valfria kulturella kvällsaktiviteter samlas vi på kulturchef Gunnar Haags tjänste-

rum för kvällsmacka och samtal om kommunal kulturpolitik.

Lördag 1.4 far vi runt Öresund, stannar i Helsingborg, Humlebæk (Louisiana och Kirkeby's skulptur) och den kommande kulturhuvudstaden Köpenhamn, om vilket vi får en föredragning. Vid ankomsten till Malmö berättar Staffan Valdemar Holm om den uppmärksammade kulturella blomstringen där, före kulturfesten på Röda huset.

Söndagens slutdebatt handlar om vilken kultur som vänstern prioriterar i nedskärningstider.

Kommunal rörelse i Nicaragua

Lund hade på måndagskvällen besök av Máxima Bermúdez, på väg att deltaga i de enskilda organisationernas Forum på den gigantiska FN-konferensen i Köpenhamn i veckan. Máxima Bermúdez är vice ordförande i den landsomfattande organisationen Movimiento Comunal i Nicaragua, på svenska 'den kommunala rörelsen'. Det är en rörelse med över 100 000 aktivister och den uppstod en gång på 80-talet ur de s k försvarskommittéerna (CDS-kommittéerna) som var sandinisternas basorganisation ute i bostadsområdena.

Ute i bostadsområdena i Managua och León och andra städer i Nicaragua kämpar idag Movimiento Comunal med effekterna av den 70-procentiga arbetslösheten och högerregeringens brutala privatiseringsprogram inom sjukvård och skola. Sitt tydliga språk om krisens natur talar det faktum att barnadödligheten har ökat från 63 per tusen till 72 sedan 1986. Sjukhus och hälsokliniker tar betalt så folk inte har råd att söka hjälp. Skolavgifterna leder till att bara en tiondel av de barn som en gång börjat skolan kan avsluta sin skolgång efter nio år. De enkla bostäder som människor själva bygger - på mark som de inte har rätt till eftersom den rätten förvägras dem - rivs ned. Det bulldozing-system som på andra håll i uländer övergivits är här i full tillämpning.

Máxima talade också om andra svårigheter som det krisdrabbade Nicaragua måste möta idag: den pågående konflikten inom sandinistpartiet som reellt lett till en delning och två olika partier. Movimiento Comunal vill stå vid sidan om splittringen. På det lokala planet klarar man det genom de aktiva människornas engagemang i vardagens problem. Gräsrotterna har svårt att fascineras av striderna på den höga politiska nivån.

Ett exempel på organisationens sätt att arbeta är dess verksamhet med barn. Filosofin är att söka förebygga. Man har 300 "baslokaler", förskolor och matsalar, där ca 27.000 barn från 0-12 år i riskzonen tas om hand på olika sätt. Man siktar in sig på barn som är undernärda, föräldralösa, är barn till ensamma mammor eller kommit i kontakt med droger (oftast sniffning). Barnen får ett mål mat, de får viss undervisning och man försöker integrera dem i olika aktiviteter. Mammor tigger ihop lite överblivna grönsaker, eller nån kyckling på marknaden till barnen. En stark solidaritet med alla de som idag pressas hårt av en brutal samhällssituation i Nicaragua kännetecknar rörelsen och dess aktivister och eldsjälur.

Birgit

Under en dansande stjärna

Det har kommit en dålig bok om kvinnor som heter "Women Who Run With the Wolves". Den handlar om att vi borde komma i kontakt med vår vilda sida, den vilda kvinnan inom oss.

Varje kvinna som har hittat påsångrar i garderoben vet att hon har en vild sida. Men den kan förstås användas till mycket mer än att massakrera äckliga smådjur som antastar kläder. I boken får vi veta att vi ska lära oss att älska våra extrakilon och befria det fjättrade vildjuret inom oss - vi ska skriva dikter med könsord i eller måla tavlor med solar och månar och tuttar eller dansa erotiska danser i öknens djupa natt. Amerikansk, förstås.

Min vilda sida meddelade mig för ett tag sedan att livets mening är att spränga fram över prärien på en liten svart, mig närliggande italiensk motorcykel och nynna "I never saw a sight that didn't look better looking back". Jag vill slå läger vid en flod med rent vatten, kåka lite torkat buffelkött som jag har suttit mörkt under dagen... och sedan somna vid lägerelden till de klara stjärnornas entoniga ackompanjement.

Nu vill jag inte höra några trista invändningar om förorenade floder, skallerormar, bensinbrist,

kopplingsfel, läckande framgafflar eller annat sakligt. Just där, i precis den miljön, och efter att ha befriat mig från alla världsliga band, tele-räkningar, soppsåsar och känslomässiga ok, skulle jag uppnå Den Stora Harmonin. Jag skulle kunna glo en varg i ögonen utan att känna mig som en främling eller ett bytesdjur med söt doft.

Visst måste man drömma.

Om livet i sin outgrundlighet sedan väljer att låta en förverkliga några av drömmarna, då suger man inte alls på minnet såsom på en karamell, vilket stundom hävdas, utan det blir en ädelsten som man tar fram och putsar och ömt betraktar när verkligheten tränger sig på och tillvaron mest liknar en enda lång betalningspåminnelse.

Att få åka i 210 knyck på en torr raka med den nedåtgående solens sista, dyrbara strålar som ett guldpannar över skinnstället och hästkrafterna brummande i total harmoni. (Jagmenar, det hade varit roligt, om det inte hade varit förbjudet att köra så fort, förstås...)

Att ta en lång kurva med Perfekt Spår och dra på mot slutet så att motorn sänder en samförståndshälsning genom gasreglaget och sjunger en truddelutt.

Att vara, inte göra eller ha. Och inte titta på.

En nåd att stilla bedja om. Men den närmar sig ibland.

Det har naturligtvis sina sidor att inte upptäcka denna njutning förrän man är fyrtio år gammal - i synnerhet om man inte är kille. Det gick genast upp för mig att jag aldrig blir en sån som ställer motordiagnos med öronen. Jag lär förmodligen aldrig kunna diagnosticera något mer komplicerat än ett bensinstopp.

TR (Tekniska Rådgivaren) däremot... han rusar motorn och rynkar pannan, muttrar något obegripligt om att skrymselagervinkeln börjar bli utsliten, pillar fram pincetten ur pennkniven och justerar något i mc:ns bukregion som påminner om en uppochnervänd elvisp. Sedan nickar han nöjt. Jag står bredvid och ser förmodligen precis lika oförstående och avundsjuk ut som jag är.

Men även om jag ständigt och överallt påminns om min otillräcklighet tänker jag inte för jag ögonblick beröva mig nöjet att leva som en glad nybörjare. Den som inte vågar framstå som en idiot ibland får inget kul. Leve den vilda, glada nybörjaren!

Ludvig

Ester, Tora Vega och elva till

I Göteborg visas just nu utställningen "Den otroliga verkligheten", som samlar verk av tretton kvinnliga pionjärer inom bildkonsten.

Bland dem är Ester Almqvist, Tora Vega Holström, Ester Gehlin, Agda Holts och Ellen Trotzig, framstående modernister som ändå inte varit särskilt kända utanför Skåne.

Ester Almqvist har visserligen sent omsider fått global spridning genom att hennes verk "Sammankomsten" från 1929 av FN gjorts till frimärke för att illustrera den tjugonde artikeln för mänskliga rättigheter; den om mötesfriheten.

Tavlan, som visas i Göteborg, föreställer en grupp slitna arbetarkarlar som samlats i ett trångt rum. Det är oklart om det är ett religiöst eller profant möte, men alla lyssnar allvarligt och koncentrerat när en av dem läser högt.

Ester Almqvist, som själv var fysiskt handikappad hyste beundran och respekt för fysiskt arbete och de människor som utförde det. En annan av hennes

tavlor på utställningen är "Lingonplockorskorp på Hallandsås". Hon satt ofta vid sitt fönster vid Stortorget här i Lund och tecknade, när tillfälle gavs, gatu- och byggnadsarbetare.

Det är annars svårt att säga något generellt om de kvinnliga konstnärernas motivval. Det är

en stor bredd i deras produktion. Stilleben, landskap, porträtt, barn... De vågade se sin verklighet och de överskred gränser i sina liv såväl som i sin konst. Det finns en bok som gjorts till utställningen. Den är dyr men fin och finns till försäljning på Boklådan.

Ann

Lingonplockorskorp på Hallandsås efter oljemålning av Ester Almqvist 1928

Världsbanken i Lund

Världsbanken har alldeles för stor makt i u-länderna och har stor del i ansvaret för u-ländernas allt tyngre skuldbörda, ansåg redaktören för tidskriften Nyheter från Latinamerika, Agneta Gunnarsson, på ett möte anordnat av Utrikespolitiska föreningen i Lund. Rut Jacobi, representant för världsbanksstyrelsen, ställde av naturliga skäl upp till den femtioårsjubilerande Världsbankens försvar.

Rut Jacobi, som representerar Norden och de baltiska staterna i styrelsen, inledde mötet med att ge en bakgrund till Världsbankens/IMF:s sätt att fungera. Världsbanken grundades efter andra världskriget för att bygga upp det krigssargade Europa och kom så småningom också att främja utveckling och stöd åt fattiga länder. IMF skulle verka för stabila växelkurser.

Stor makt för de rika

Världsbanken grundades alltså med goda avsikter men har blivit alltmer kritiserat, något som kanske beror på I-ländernas stora makt i Världsbanken. I styrelsen fattas policybeslut, men också alla beslut om in- och utlåning, således ett organ med mycket stor makt. Ledamöterna har röster i förhållande till insatt kapital. Detta ger länder som USA, Tyskland, Frankrike, Japan, Storbritanien mycket stort inflytande. Norden och de baltiska staterna har sammanlagt ca 3% av rösterna. U-ländernas makt är nästan obefintlig, eftersom de inte har råd med någon större kapitalinsats.

-Denna konstruktion medför oundvikligen att de stora i-ländernas ideologiska ståndpunkter kommer att prägla verksamheten, menade Rut Jacobi.

Medlemsländerna, idag 178 stycken, har bidragit med ett grundkapital till Världsbanken, ett slags säkerhetsgaranti för all utlåningsverksamhet som banken sysslar med. För den löpande utlåningsverksamheten använder sig Världsbanken av den öppna kapitalmarknadens pengar. För låntagarländerna, som idag både är u-länder och öststatsländer, innebär ett lån från Världsbanken en lägre räntenivå jämfört med ett lån på den öppna kapitalmarknaden. Många länder, framförallt i Afrika, är dessutom utan chans att få lån på den öppna marknaden. Långivarna garanteras återbetalning som kompensation för den lägre räntan. En skuld till Världsbanken är en prioriterad fordran och dessutom finns ju medlemsländerna som yttersta garanti för långivaren.

- Min position i styrelsen är ganska unik, eftersom jag repre-

senterar både givarländer, de nordiska, och mottagarländer, de baltiska staterna. Jag måste alltså hela tiden tala för båda sidornas intressen, påpekade Rut Jacobi.

Världsbanken kan karaktäriseras som en av världens största offentliga institutioner, om man utgår från den årliga omsättningen som är på 150-200 miljarder.

Världsbanken diktator i U-land?

Agneta Gunnarsson, som är redaktör på tidskriften "Nyheter från Latinamerika" fortsatte mötet med att framföra kritiska synpunkter på Världsbankens verksamhet.

Under hela 80-talet har Världsbanken ställt politiska krav på låntagarländerna. Dessa villkor har inneburit en politik helt i Milton Friedmans anda: svängrespolitik och balanserad budget, låg inflation, privatisering av offentliga institutioner och fritt spel för marknadens krafter. Många U-länder sitter fast i en situation där de inte har något val utan måste acceptera dessa krav på s.k. makroekonomisk strukturanpassning. Denna politik har förhandlats fram i slutna rum mellan ledande politiker i landet och Världsbankens representanter. Landets befolkning blir på detta sätt helt utestängd från beslutsprocessen. Kanske skulle detta odemokratiska förfarande möjligen kunnat försvaras om resultatet av politiken blivit positivt för befolkningen.

-Resultatet av denna politik är istället ökade sociala klyftor och ökad fattigdom. Många u-länder, speciellt i Afrika, är mer skuldtunga än någonsin, menade Agneta Gunnarsson.

Världsbanken måste räknas som ansvarig för genomförande av många av de jättelika projekt man lånat ut pengar till. Vägbyggen i Amazonas, kraftverksbyggen i Nepal och Indien är exempel på projekt som finansierats via Världsbanken.

- Både bristande hänsyn till lokalbefolkningen och till miljön har karaktäriserat dessa jätteprojekt.

-Reformer av Världsbankens sätt att fungera och omförhandlingar av gamla lån krävs för att banken skall ha något existensberättigande, avslutade Agneta Gunnarsson sitt inlägg.

Världsbanken lyssnar på kritiken. Rut Jacobi fortsatte mötet med att bemöta och svara på en del av den kritik som riktats mot Världsbanken. De nya policybeslut som tagits på 90-talet, menade hon, är ett resultat av opinionens hårda dom över 80-talets inriktning. De mål som skall prioriteras nu är en **hållbar ekonomisk utveckling** samt **investering i människor** som innebär utbildning och satsning på sociala förhållanden. I dag går bara 12% av de utlånade medlen till s.k.

makroekonomisk stabilisering. Ett annat problem som Världsbanken har haft har varit den syn på effektivitet som varit förhärskande. Effektiviteten har mätts i mängd utlånade pengar. Karriärvägen inom Världsbanken utgick också från detta mått. Numera skall resultatet för det projekt som pengarna utlånat till utvärderas och ligga på grund för ev. befordran av världsbankens tjänstemän. Att få inblick i genomförandet av projekten är ett annat stort problem för Världsbanken. Fler tjänster måste till för att följa upp projekten på platsen. Även när det gäller hemlighetsmakeriet kring beslut har Världsbanken lyssnat på opinionen och verkat för större öppenhet.

Fortsatt tvivel på Världsbanken

Agneta Gunnarsson lät sig inte helt övertygas av Rut Jacobis försvar av Världsbanken.

- Det gäller verkligen för Världsbanken att visa att denna nya policy inte bara stannar på pappret. Ännu så länge finns inga

resultat som visar på en förändring, menade Agneta Gunnarsson.

Världsbankens ideologiska inriktning är fortfarande densamma, nämligen en obetingad tro till marknadskrafter och frihandel. De länder i Ostasien som fått ett ökat välstånd har genomfört jordreformer, haft skyddstullar under industrins uppbyggnadsskede och staten har tillåtit spela en stor roll när det gäller kreditgivning och investeringar.

- Dessa framgångsrika länder är ju knappast exempel på den modell som Världsbanken förespråkar. Är det inte dags för ett nytänkande här också, frågade Agneta Gunnarsson?

-Policyförändringar måste komma genom påtryckningar från medlemsländerna. Vi som sitter i styrelsen är ju representanter för dessa länders regeringar, svarade Rut Jacobi. Dessutom är det nog så att Världsbanken har blivit syndabock, där det gått snett, medan andra faktorer har fått ta åt sig äran, när Världsbankens lån faktiskt givit resultat. Förhoppningsvis kommer bilden av Världsbanken framstå i en något ljusare dager i framtiden än under det gångna 80-talet, avslutade Rut Jacobi mötet.

Sm

Kommunalt varia

Nu börjar det närma sig! Sista torsdagen i mars skall kommunfullmäktige avgöra frågan om folkomröstning eller ej om kommunalnämndsreformen. Möjligen är det så att spänningen är över efter helgen. På söndag håller miljöpartiet medlemsmöte och förväntas då slutgiltigt (?) avgöra sitt ställningstagande i frågan.

Samverkan SVMp

I söndags träffades de styrande partierna (socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet) presidieledamöter (ordföranden och vicedito) för att diskutera bl.a. budgetramar och kommunalnämndsreformen. För att ta det första först så konstaterades att, trots ett sparbetning på drygt 1% inför 1996 (i förhållande till gällande ekonomisk flerårsplan) tillåter budgetförslaget en volymökning på 2,1%, detta samtidigt som kommunens långsiktiga ekonomi stärks!

Borgerliga nedskärningar

Den borgerliga oppositionen har i kommunstyrelsen lagt ett budgetförslag som innebär besparingar på nästan 100 miljoner kronor 1996. För skolan och den sociala verksamheten (barnomsorg, äldreomsorg, omsorg och habilitering av utvecklingsstörda, individ- och familjeomsorg) innebär det besparingar på 20 respektive 25 miljoner kronor. Intresset torde vara stort hos många att få besked om hur i detalj dessa besparingar skall genomföras.

Kommundelsnämnder 1996?

Förberedelsearbetet inför kommunalsreformen rapporterades fortskrida enligt planerna. Den tillsatta tjänstemannagruppen beräknas presentera sitt förslag för kommunstyrelsen i maj. Därefter skickas förslaget ut till alla styrelser och nämnder för yttrande, för att slutligt fastställas i oktober, då också ledamöter i de 10 kommunalnämnderna utses.

1 januari 1996 träder den nya organisationen i arbete...om inte...

Folkomröstning - försening?

Om miljöpartiet, förlåt kommunfullmäktige bestämmer sig för folkomröstning ser bilder annorlunda ut. Det organisatoriska förberedelsearbetet lär fortsätta, fast förmodligen med minskat engagemang, medan möjligheten att i tid få fram ett förslag på hur pengarna skall fördelas mellan kommundelarna lär bli betydligt svårare. Så även vid ett ja i en folkomröstning, som förmodligen kommer att hållas den 17 september, samtidigt som valet till EU-parlamentet, trodde mötet att risken är stor att reformen fördröjs ett år. Hur detta påverkar entusiasmen är en öppen fråga.

Sven-Bertil Persson

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet

NY ADRESS.....

Tankar från ett fågelbord

TV och simhopp

Efter att ha läst Gunnar Sandins artikel (VB nr 8) om nackdelarna med att se på TV känner jag mig tröstad av att mina fåglar aldrig kommer att bli bra TV-tittare, eftersom de rör sina huvuden i sidled alltför snabbt; bilderna skulle bara upplösas i flimmer. Alltså riskerar de inte att drabbas av Alzheimers. Nötväckorna, som ofta besöker fönstret lär för övrigt ha ett enastående minne, de kan gömma tusentals solrosfrön på olika ställen och sen hitta rätt när det är dags att tulla på förråden.

Djur tycks således inte kunna tillgodogöra sig TV, även om jag för några år sedan läste om ett hemtam vietnamesiskt vårtsvin som verkade intresserad av TV. Men det var kanske i själva verket bara sugen på popcornspillet från sitt värpår. Nej, djur fattar inte vitsen med TV. Kanske saknar de dofter, som allt levande är förknippat med, eller så är det tvådimensionaliteten som verkar störande.

Jag har aldrig hört någon förklara denna förmåga hos människan att med hjälp av sin hjärna kunna förvandla två dimensioner till tre. Det måste ha börjat med grottmålningarna en gång i tiden och haft något sorts överlevnadsvärde. Det blev kanske lättare att organisera jakten om man först gjorde en skiss i sanden eller på bergväggen?

Är ock film till skada?

Jag vet inte hur Gunnar ser på biograffilm, om hans kritik även drabbar den. Människor går ju ofta och ser film i par eller gruppvis så någon sorts social samvaro erbjuder ändå ett biobesök, själv föredrar jag dock ensamheten framför biouken. Intresset för film bland lundaborna har i alla fall ökat kraftigt under de senaste åren, numera får man ofta beställa biljetter i förväg för att vara säker på att komma in.

Och det går bra filmer, inte minst på Södran och Kino. På den sistnämnda biografen ges nu "Passion Fish", en film som i hög grad styrker Gunnars tes om TV:s fördärvlighet. Här rör det sig om en invaliderad kvinna som håller på att förlora livslusten genom att bara se på TV och dricka vin. Det är en fin film som jag gärna rekommenderar.

Åke Dauns bok om Båtskärsnäs, som fick Gunnar att inse att TV bidrog till att minska sammanhållningen i detta norrländska samhälle, påverkade även mig, men på ett annat vis: det var nämligen första gången jag förstod att folklivsforskare kunde studera samtidigt i Sverige med samma objektiva ögon som när man forskade kring tex indianstammar i Nordamerika. För övrigt har jag faktiskt besökt Båtskärsnäs två gånger: som liten fick jag vara med om att dra upp lax, och som bokbussbibliotekarie, tjugo år senare, besökte jag det lokala biblioteket.

Men för att återvända till ämnet, jag tycker själv ganska bra om att se på TV. Jag är inte direkt klistrad vid burken utan försöker att välja program med viss omsorg. I egenskap av kulturarbetare passar jag nu på att rekommendera Nike, Bildjournalen och Musikspegeln.

Om olika attityder

Man kan ju förhålla sig olika till en företeelse som man är kritisk emot. Antingen förkasta eller förändra den. Att vänstern växer sig stark just nu beror till en del på att vi valt förändringens väg, genom att tex samarbeta realistiskt med s och mp. Vi borde göra det på andra områden också, inte vara småaktigt negativa till EU utan låta demokratiens principer gälla ett större område än Sverige, likaså borde vi se till att Öresundsbron snabbt byggd när loppet ändå är kört (en tåg tunnel hade förstås varit bättre) så att snabbtåg får en chans att konkurrera med bilarna och flyget. När det gäller TV är det viktigt att lära sig att välja program så att hjärncellerna aktiveras i stället för bedövas.

Men det är klart, man befinner sig trots allt i farozonen när man som undertecknad både TV-tittar och simhoppar (varje nedslag lär förstöra tusentals celler). Då känns det ändå tryggt att veta att Gunnar i framtiden kan leda en till stadsparken, så att man åtminstone kan fullfölja projektet att mata och fotografera ankor, och kanske kan han till och med, i Erik Saties efterföljd, hjälpa till med att skriva "En amnesikers minnen".

Finn

Kvinnobok inför kvinnodagen

Lagom till 8 mars publicerade Eritreagrupperna **Eritreas kvinnor i krig och fred** av Marianne Mathlein. Det är en intervjubok som gjorts på det sätt, att Marianne sökt upp kvinnor som hon intervjuade under kriget och frågat om deras upplevelser efter segern. Därmed uppnår hon ett intressant djupperspektiv.

Okuvlig optimism

Hon finner inte alla. Någon har stupat. Och berättelserna om vad som hänt efter kriget varierar. Freden och segern var välkomna men kampen mot fattigdom och patriarkala traditioner är hård. Många har gift sig och fött barn. Men det dominerande tonläget är okuvligt optimistiskt. Med våra egna krafter vann vi segern. Med våra egna krafter ska vi vinna freden! Tag och läs! Det är en lättillgänglig och inspirerande skrift Eritreagrupperna gett ut.

Lund och Eritrea

I Lund förbereder Eritreagruppen omställningen till vänskapsförening med målsättningen att etablera förbindelser mellan Lund och Asmara. Båda är universitetsstäder. Eritrea erbjuder intressanta forskningsområden för lundastudenten när det gäller miljö, restaurering av skog och jord, samhälls-

planering, relationen mellan olika folk och religioner mm. Eritreanska studenter kan ges tillfälle till studier i Lund - och då få stöd av eritreaner som redan studerar här. Operation Dagsverke förbereds på grundskolor och gymnasier. Det gäller i år Eritrea. Kontakter kan knytas mellan klasser i Asmara och klasser i Lund.

Jag har tagit mig friheten att själv presentera den skrift jag är ansvarig utgivare för. Det blir bäst så. Om föreningar och grupper har intresse för information om kvinnokampen i Eritrea ställer jag gärna upp.

Gunnar Stensson

PS: Boken har också en illustration för Gunnar Sandin. Den visar reparationsarbetet på järnvägen mellan Massawa och Asmara, en Tintinjärnväg som klänger längs stupen och ideligen dyker in i vackert välvda tunnlar. Den blir en viktig länk i transportsystemet när den åter tas i bruk.

PPS. Boken kan beställas från mig, Gunnar Stensson, Vårvädersvägen 4G, 222 27 Lund, tel 046-13 31 71 och kostar 40 kr.

MÖTE MÖTE

KOMPOL På måndag, den 13 mars, är det åter dags för vänsterpartiets presidie- och kommunfullmäktigeledarmöter att rapportera om vad som förevarit i respektive kommunalt organ. Tid: kl 19.30. Plats: partilokalen, Bredgatan 28. Alla intresserade är naturligtvis hjärtligt välkomna!

RÖDA KAPELLET spelning fred 10 mars KDN Fåladsgården. Samling kl 18.30. Spelning kl 19.00. Låtar enligt tidigare lista. Avfärd till Hammenhögd direkt därefter. Glöm ej notställ, lakan, inneskor och Håkans svit.

HASSESS SLÄKT Rep onsd 15 mars kl 19.00. Plats Svanegetan 3.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Hillevi Andersson, Kajsa Theander m fl

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund. Onsdag e. 18 till fax 046-14 65 82.

Manus mottas gärna på 3,5" diskett i Word eller WP för Mac eller PC. Telefon till redaktörerna: Kajsa Theander 046-13 28 40. Thomas Schlyter 046-14 75 05. Rolf Nilson 046-12 90 44

Vid utebliven tidning ring: Sven-Bertil Persson tel 13 82 13